

HORIZONT 2026/4

Migrációkutató Intézet

Horváth Máté: [Migráció az Ádeni-öbölben – afrikai bevándorlók az Arab-félszigeten](#)

2026.02.26.

Horváth Máté: Migráció az Ádeni-öbölben – afrikai bevándorlók az Arab-félszigeten

Bevezetés

Az Ádeni-öböl térségében található a globális migráció egyik legforgalmasabb és legveszélyesebb tengeri migrációs útvonala. A „keleti migrációs útvonal” Afrika szarva – elsősorban Etiópia, Szomália és kisebb mértékben Dzsibuti – felől Jemenen keresztül vezet Szaúd-Arábiába és más Öböl-menti államokba.

Miközben a mediterrán térségben zajló migráció erőteljes médiavisszhangot kap, az Ádeni-öböl kevésbé ismert, ugyanakkor legalább ennyire összetett és súlyos humanitárius kihívásokat jelent a régió országai számára. A térség sajátossága, hogy az útvonal egyik kulcsállama, Jemen maga is elhúzódó fegyveres konfliktus és humanitárius válság sújtotta ország, amely nemcsak tranzit-, hanem részben célországga is vált.

Az Ádeni-öböl térségében zajló migráció regionális biztonsági, gazdasági és humanitárius kérdés is. A térség instabilitása – különösen Jemen belső konfliktusai – tovább növeli a migránsok kiszolgáltatottságát, miközben az Öböl-menti országok munkaerő-igénye fenntartja a migrációs nyomást.

A migráció mozgatórugói

Az Ádeni-öböl térségében zajló migrációt gazdasági, politikai, biztonsági és környezeti tényezők együttesen formálják. Az elvándorlás mögött strukturális egyenlőtlenségek és akut krízisek egyaránt állnak.

Afrika szarván – különösen Etiópiában – a magas munkanélküliség, az alacsony bérek és a társadalom sérülékenysége alapvető kivándorlási hajtóerőt jelent. A fiatalok és a városi lakosság körében a formális foglalkoztatási lehetőségek korlátozottak, miközben a népesség növekedése

ABSZTRAKT

Az Ádeni-öbölön átívelő, rendkívül veszélyes keleti migrációs folyosón évente tízezrek kelnek át. A legtöbben a polgárháború és az éhínség sújtotta Etiópiából és Szomáliából indulnak útnak munkalehetőségek és egy jobb élet reményében; a leggyakoribb úti cél Szaúd-Arábia. Az út során a migránsok végig ki vannak téve az embercsempészek, illetve más bűnözői és fegyveres csoportok kegyetlenkedéseinek. Miután átkelnek a több, mint tíz éve polgárháborúban álló Jemenen, át kell jutniuk a szaúdi határon, ahol a határőrség esetenként löfegyverekkel tüzel rájuk.

Habár a Szaúd-Arábiába sikeresen bejutó migránsok életkörülményei jelentősen javulnak az otthoniakhoz képest, a helyzetük korántsem felhőtlen. Az ún. kafala-rendszer ugyanis szinte teljesen a munkáltatók uralma alá rendeli a vendégmunkások életének minden aspektusát. Az országba illegális úton bejutó migránsokat, illetve az illegálisnak átminősített engedetlen munkásokat a szaúdi állam tömegével toloncolja ki az országból.

gyors. A jelenleg 137 milliós Etiópiának 2050-re 225 millió lakosa lesz.¹ 2022-ben Etiópiában a városi lakosság 20 százaléka munkanélküli volt. Még ennél is többen voltak olyanok, akik csak részmunkaidőben dolgoztak.²

Az Öböl-menti országok – mindenekelőtt Szaúd-Arábia – jelentős keresletet mutatnak alacsonyán képzett munkaerő iránt az építőiparban, a mezőgazdaságban és a háztartási szolgáltatások területén. Ez kulcsszerepet játszik a keleti útvonal fennmaradásában.³

A biztonsági kihívások is serkentik az elvándorlást. Etiópiában 2020 és 2022 között polgárháború dúlt a központi kormány és a TPLF (Tigráji Népi Felszabadítási Front) között, 2023 óta pedig az amhara régióban folyik fegyveres felkelés. A tigráji háború kb. 800 ezer emberéletet követelt.⁴ Habár 2022-ben Pretoriában létrejött egy fegyverszüneti megállapodás, 2026 februárjában kiújultak a harcok.⁵

Szomália 1991 óta bukott állam, ahol szeparatista mozgalmak és az as-Sabáb nevű iszlamista terrorcsoport is tevékenykedik. 2025 novemberében az as-Sabáb nagyszabású offenzívát indított Közép-Szomáliában; az iszlamisták megközelítették a fővárost, Mogadishut is.⁶ A bizonytalan biztonsági környezet Etiópiában és Szomáliában is növeli a migrációs hajlandóságot, különösen azon fiatal férfiak körében, akik nem akarnak részt venni az országaikban dúló belső konfliktusokban.⁷

A klímaváltozás is fokozza az élelmiszer-bizonytalanságot és a megélhetési válságot. Az ismétlődő aszályok, áradások és termés hozam-csökkenések különösen a vidéki lakosságot érintik. Szomáliában 2025 novemberében a szárazság miatt éhínség alakult ki, aminek következtében 4,4 millió ember szenved élelmiszer-bizonytalanságban.⁸ A mezőgazdaság termelékenységének visszaesése a migrációt túlélési stratégiává teszi, miközben a környezeti tényezők fokozzák a gazdasági és politikai instabilitás miatt kialakult problémákat.

A migránsok által használt útvonal állomásai

Az Afrika szarváról az Arab-félszigetre átkelő migránsok döntő többsége Etiópiából származik, kisebb arányban Szomáliából és Dzsibutiból is érkeznek. 2024 és 2025 között a Báb el-Mándeben átkelők száma 34 %-kal, 178 ezerről 238 ezerre nőtt. A keleti útvonalon mozgó migránsok túlnyomó többsége (98%) etióp állampolgár, elsősorban Orómia és Tigráj régiókból. Az etiópok mellett vannak még szomáliaiak is, de lényegesen alacsonyabb

¹ WORLDOMETER, 2026.

² UNITED NATIONS POPULATION FUND, 2023.

³ SOMART, 2023.

⁴ WELDEMICHEL, 2025. 1.

⁵ JOHNSON, 2026.

⁶ BRYDEN, 2025.

⁷ HARTER, 2024.

⁸ MISHRA, 2025.

arányban (2%). A migránsok 65%-a felnőtt férfi, 26%-a pedig felnőtt nő. A gyerekek aránya alacsony (9%).⁹

A Szaúd-Arábiába eljutni kívánó etiópok általában először felkeresnek egy közvetítőt (*dalala*), aki kapcsolatban áll az embercsempészekkel. A közvetítők eljuttatják a migránsokat Dzsibutiba vagy Szomáliába, ahol sokan beállnak dolgozni, hogy összegyűjtsék azt a pénzösszeget, amelyet az embercsempészek az utazásért cserébe kérnek.¹⁰ Ez akár 160 ezer etiópai birr (kb. 400 ezer forint) is lehet. A kért pénzösszeg kifizetése után a migránsoknak túlsúfolt, hiányosan felszerelt csónakokban kell átkelniük Jemenbe. A csónakok gyakran felborulnak; ez különösen jellemző a száraz, nyári időszakban, mikor a Báb el-Mándebben erősebbek a szelek. A Nemzetközi Migrációs Szervezet (IOM) adatai szerint 2014 óta több, mint 1400-an fulladtak bele az Ádeni-öbölbe. Ez azonban egy óvatos becslés, ugyanis a legtöbb áldozat nem kerül elő, így a valós szám ennek többszöröse is lehet.¹¹ 2025 augusztusában egy 157 embert szállító csónak borult fel Jemen partjainál, és az utasok közül csak 12-en menekültek meg.¹²

A migránsok az embercsempészeknek és más bűnözői csoportoknak is kiszolgáltatottak. Mind Dzsibutiban, mint pedig Jemenben gyakori a migránsok váltságdíjért való elrablása. A túszokat embertelen körülmények között tartják fogva, éheztetik és rendszeresen bántalmazzák őket.¹³ Arra is volt példa, hogy a jemeni húsz felkelők erőszakkal vagy anyagi juttatásokért cserébe besorozzák az országba érkező migránsokat. Emberi jogi csoportok szerint 2023-ban a húszik legkevesebb 2 000 migránst raboltak el, majd kényszerítettek harci cselekményekben való részvételre.¹⁴

A migránsok általában Ádenben szállnak partra és onnan egyedül vagy embercsempészek segítségével jutnak el a jemeni-szaúdi határhoz. A szaúdi határ mentén található Szaada tartományban több informális menekülttábor is létrejött. Mivel a régiót a húszik ellenőrzik, ezek fenntartásáért is ők felelnek. Az évek során két nagyobb tábor jött létre: Al Thabit és Al Raqw. Míg az előbbiben leginkább oromók csoportosultak, az utóbbiban tigrinyák és más etiópai etnikumokból származó migránsok élnek. Al Thabit a szaúdi határtól négy kilométerre található. Műholdfelvételeken megfigyelhető volt a tábor növekedése 2022 és 2023 között, majd később részleges elbontása is. Szemtanúk szerint a tábor egy szögesdróttal körbevett szabadtéri börtön, ahol az emberek műanyag lemezekből készült tákolmányokban zsúfolódnak össze. A tábor őrizetéért felelős húszik nyilvántartásba veszik az újonnan érkezőket, és csak jelentős pénzösszegért cserébe engedik tovább őket a szaúdi határ felé. Előfordul, hogy a fizetésektelen migránsokat a húszik átviszik a Szaada városában található egyik fogvatartási központjukba, ahol további bántalmazást kell

⁹ INTERNATIONAL ORGANIZATION FOR MIGRATION, 2025a.

¹⁰ ANYADIKE, 2025.

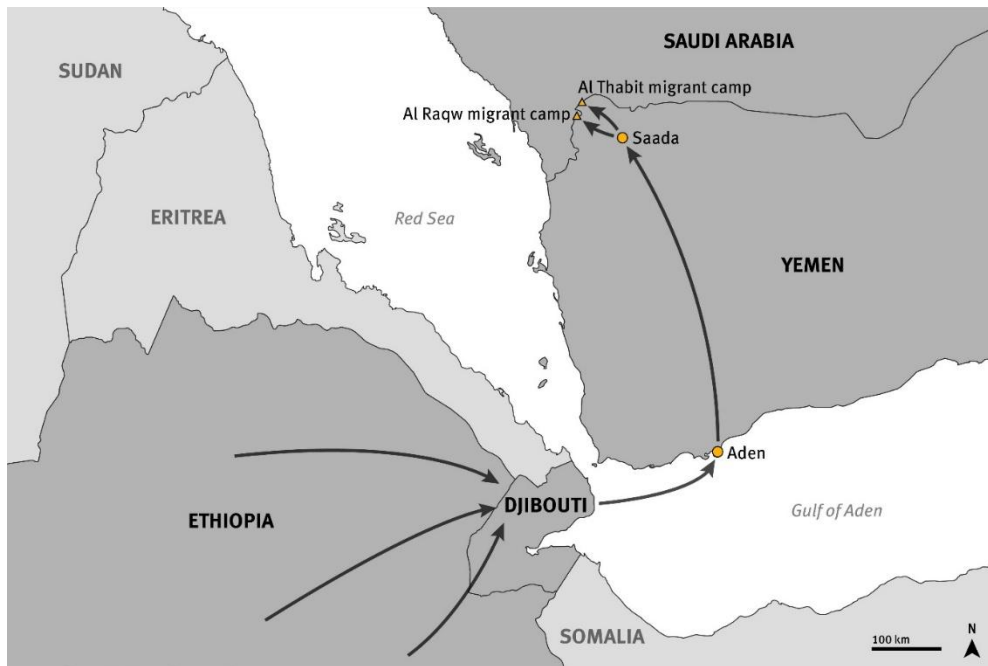
¹¹ HARTER, 2024.

¹² YANG, 2025.

¹³ QUAOUD, 2024.

¹⁴ SINGH, 2023.

elviselniük. Habár Al Thabitból gyalogszerrel 5-7 óra alatt el lehet jutni a szaúdi határhoz, a teljes utazás akár több napot is igénybe vehet, hiszen a migránsoknak nehéz terepen kell haladniuk, elkerülve a szaúdi határőrség járőreit. A helyenként a tengerszint felett kétezer méter magasan húzódó, 10-15 kilométeres hegyvidéki útvonalat meredek sziklák, szurdokok és hágók övezik. A migránsok jellemzően 50-300 fős csoportokban próbálnak átjutni Szaúd-Arábiába; a létszám többségét nők adják, illetve sok a kiskorú is.

1. ábra: az etiópiai migránsok útvonala. Forrás: Human Rights Watch, 2023.

A helyzet Al Raqw térségében még rosszabb. Az ottani tábor inkább hasonlít egy falura, ahol kb. 50 ezer ember él együtt. Túlnyomó többségük migráns, de vannak köztük helyi jemeniek is. A táborba való belépés előtt az embercsempészek elviszik a külföldieket a húsz hatóságokhoz egy Szaada melletti internálótáborba, ahol szintén fizetniük kell a továbbhaladásért. A fizetésektelenek maradnak, a többiek pedig továbbmehetnek Al Raqw-ba. A tábor maga a határhoz rendkívül közel fekszik, olyannyira, hogy a tábor lakói rálátanak a szaúdiak által felhúzott határkerítésre, illetve a határátlépési pontokra. Habár a határ gyalogosan csak 20-30 percre esik a tábortól, a szaúdi határőrség közelsége miatt sokan meg sem próbálnak átkelni. Ha mégis megteszik, akkor kis csoportokban haladnak, általában embercsempészek segítségével.

A jemeni-szaúdi határon való illegális átkelés rendkívüli veszélyessége a szaúdi határőrség fellépéséből fakad. Már 2014-ben lehetett olyan jelentéseket olvasni, hogy a szaúdiak figyelmeztető lövéseket adtak le átkelni próbáló migránsokra, vagy egyenesen rájuk lőttek, megsebesítve vagy megölve ezzel többüket.¹⁵ 2020-ban a COVID-világjárványra hivatkozva a húsz erők több ezer etiópiai migránst űztek el Észak-Jemenből, a határon át menekülő

¹⁵ HUMAN RIGHTS WATCH, 2014.

emberekre pedig a szaúdi határőrség nyitott tüzet, ami több tucat ember életét oltotta ki. Az elfogott túlélőket a szaúdiak bebörtönözték, majd deportálták őket Etiópiába.¹⁶ 2022 után a határmenti erőszak rendszerszintű problémává fajult. Egyes adatok szerint 2022-ben legalább 795 embert lőttek le szaúdi határőrök a jemeni határnál. Az Al Raqw tábor közelében található temetkezési helyek kiterjedtségéből azonban arra következtethetünk, hogy az áldozatok valós száma ennél sokkal több lehetett. A szaúdiak nemcsak kézi lőfegyvereket vetnek be a migránsokkal szemben, hanem tüzérségi eszközöket is, köztük aknavetőket. Ezek a támadások az Al Thabit táborból induló nagy csoportok számára különösen veszélyesek: szemtanúk és túlélők nyilatkozatai szerint van, hogy egy csoportnak csak a fele éli túl a szaúdi határőrség támadását. A túlélőket összegyűjtik és börtönbe vetik, ahonnan pár nap vagy hét után visszaküldik őket Jemenbe.¹⁷

A határőrök esetenként fizikai és pszichológiai kínzásoknak is alávetik a foglyokat. Megesett, hogy az elfogott migránsokat felvitték egy magaslati pontra, és megmutatták nekik, hogy a határőrség éppen hogyan mészárol le egy másik migráncsoportot. Volt olyan, akit azért lőttek agyon, mert nem volt hajlandó megerősöskölni az egyik útitársát. Olyan is előfordult, hogy határőrök megkérdezték az elfogottaktól, hogy melyik testrészükbe szeretnének golyót kapni.¹⁸

A határnál elfogott migránsokat a szaúdi hatóságok túlsúfolt börtönökbe szállítják. A határátkelés vagy a határőrség akciói során szerzett sebeiket általában nem látják el. A létesítmények higiéniai állapota siralmas; túlélők állításai szerint a börtönökben nincsen normális mellékhelység, így a raboknak a cellákban kell elvégezniük dolgukat. A láthatóan beteg fogvatartottakat nem különítik el, így a zsúfolt cellákban gyorsan terjednek az olyan betegségek, mint például a tuberkulózis.¹⁹ Más migránsokat nem börtönökben, hanem katonai táborokban és állatok tartásához használt létesítményekben tartottak fogva.

A migránsok helyzete Szaúd-Arábiában

A Szaúd-Arábiába illegálisan vagy legálisan bejutó migránsok többsége az olyan alacsony képzettséget igénylő szektorokban helyezkedik el, mint az építőipar, a háztartási munka és a vendéglátás. Ezekben a szektorokban a migráns munkaerő 77%-os többséget alkot.²⁰ Becslések szerint kb. 750 ezer etiópai migráns él Szaúd-Arábiában; közülük 450 ezren illegálisan tartózkodnak az országban.²¹

Az etiópai migránsok rendszeresen küldenek haza pénzt családjaiknak. A Világbank adatai szerint az Egyesült Államok után (34%) Szaúd-Arábiából (21%) küldik haza a legtöbb pénzt az etióp bevándorlók. A hazautalások összegét nehéz megállapítani, ugyanis a hivatalos

¹⁶ HUMAN RIGHTS WATCH, 2020.

¹⁷ HUMAN RIGHTS WATCH, 2023.

¹⁸ HUMAN RIGHTS WATCH, 2023.

¹⁹ HUMAN RIGHTS WATCH, 2019.

²⁰ AMNESTY INTERNATIONAL, 2023, 77.

²¹ ZEKARIAS, 2023, 8.

csatornákon kívül az etiópok a hawala-rendszert is használják, amely egy informális, kölcsönös bizalomra épülő pénzáttalalási rendszer. 2020/21-ben a hazautalások mennyisége kb. ötmilliárd dollárra rúgott, ami az etióp GDP 4,5%-át tette ki. Ez a szám azonban az Etiópiába érkező összes (hivatalos) hazautalást magába foglalja, nemcsak a Szaúd-Arábiából beáramló pénzmennyiséget.²²

Habár a Szaúd-Arábiában élő etiópai migránsok körülményei alapvetően jobbak, mint otthon maradt honfitársaiké, az élet számukra sem egyszerű. A szaúdi királyságban munkát vállaló bevándorlók ugyanis jelentősen ki vannak szolgáltatva munkáltatóiknak. Egyfelől az országba illegálisan bejutó migránsok csak feketepiaci, félig legális módon tudnak elhelyezkedni, ami növeli sebezhetőségüket. Ha kiderül, hogy illetéktelenül tartózkodnak szaúdi területen, akkor azonnal deportálják őket. Másfelől a legális vendégmunkások az Arab-öböl országaiban elterjedt kafala-rendszeren belül kerülnek az országba. Ez a rendszer a munkavállalók életét és tartózkodását a munkáltatókhoz köti, amiből kifolyólag a munkahelyváltás szinte lehetetlen. A vendégmunkásoktól sok esetben elkobozzák személyes irataikat is, amely növeli kiszolgáltatottságukat. Az Öböl-menti országokban (így Szaúd-Arábiában is) néha előfordul, hogy az állam az irreguláris migránsok egy részének ideiglenes tartózkodási engedélyt ad. Rijád 2013-ban 9,9 millió tartózkodási engedélyt adott ki.²³

A munkahelyi körülmények általában nem megfelelőek. A béreket gyakran nem fizetik ki időben, és elterjedt a kényszermunka is. A háztartásban dolgozókat (akik főként nők) munkáltatóik gyakran bántalmazzák, olykor szexuálisan is. Az építkezéseken gyakoriak a halálos balesetek, különösen nyáron, amikor sokan hőgutát kapnak a vízhiány és a magas hőmérséklet miatt. Egyes becslések szerint Szaúd-Arábia új megvárosához, a Szaúdi Vízió 2030 program keretében megálmodott NEOM-hoz és más projektekhez kötődő építési munkálatok során eddig 21 ezer munkás vesztette életét.²⁴

A munkahelyi bántalmazás ellen a migránsok nem tudnak fellépni, ugyanis Szaúd-Arábiában a törvény tiltja szakszervezetek alapítását.²⁵ A szaúdi hatóságok bármilyen munkaügyi tiltakozást kemény eszközökkel (letartóztatás, bebörtönzés) büntetnek. Egy konkrét esetben azokat a vendégmunkásokat, akik azt követelték a munkáltatójuktól, hogy végre fizesse ki a nyolc hónapja elmaradó munkabért, a hatóságok lázadásra való felbujtás vádjával börtönbe vetették.²⁶ A tiltakozás az országból való deportálás veszélyét is magával hordozza, ugyanis az engedetlen munkások tartózkodását gyakran illegálisnak minősítik, ami letartóztatást, bebörtönzést és végül kitoloncolást von maga után. A legkiszolgáltatottabb helyzetben egyértelműen az illegális státuszú migránsok vannak, ugyanakkor a legálisan tartózkodók sincsenek teljes biztonságban, hiszen a kafala-rendszer

²² WIESER, MEKONNEN, CARDONA-SOSA, ABUBAKAR, 2022. 23-24.

²³ FARGUES, 2015.

²⁴ WALK FREE, 2025.

²⁵ INTERNATIONAL TRADE UNION CONFEDERATION, 2012.

²⁶ HUMAN RIGHTS WATCH, 2025.

miatt munkáltatójuk azt tesz velük, amit akar; ha nincs megelégedve egy munkással, vagy el akarja bocsájtani, akkor megvonja tőle a támogatását és átadja őt a hatóságoknak, mint illegális migránst.

A szaúdi kormány időről-időre deportálási akciókba kezd. 2013-14-ben 163 ezer illegális (vagy annak minősített) etiópai migránst deportáltak. 2017 novemberében is volt egy hasonló volumenű akció. A legutóbbi hullám 2025 júliusában kezdődött, amikor szaúdi hatóságok 23 ezer embert tartóztattak le, akiket aztán ki is toloncoltak az országból. Az érintetteket nem tájékoztatják a deportálás okairól és a döntés ellen fellebbezni sem lehet. Az egyetlen mód a kitoloncolás elkerülésére általában az örök megvesztegetése, de a legtöbb migráns általában ezt nem tudja megengedni magának. A letartóztatott, deportálásra váró külföldieket a jemeni határ mellett található szaúdi létesítményekhez hasonló börtönökben tartják fogva. A legtöbb intézmény túlszűfolt; előfordul, hogy egy hatvan férőhelyes cellában egyszerre négyszázan raboskodnak. A fogvatartottaktól elkobozzák mobiltelefonjaikat és minden más értéküket.²⁷ A kitoloncolásokat repülőkkel hajtják végre, amelyek Szaúd-Arábiából Addisz-Ababába, Etiópia fővárosába viszik a migránsokat. Az útra csak az éppen rajtuk lévő ruhájukat vihetik magukkal, de abból sem mindent, ugyanis a szaúdi örök a telefonok mellett néha az öveiktől és a cipőiktől is megfosztják őket.²⁸

Jemeni menekültek Szomáliában

Annak ellenére, hogy a keleti migrációs útvonalon mozgó emberek többsége elsősorban Afrikából próbál az Arab-félszigetre jutni, megfigyelhető egy fordított mozgás is, főleg Jemen esetében. A 2014 óta tomboló jemeni polgárháború több, mint 4,3 millió embert készítetett arra, hogy elhagyja otthonát. Az UNHCR adatai szerint 2015 óta 14 ezer jemeni keresett menedéket az Ádeni-öböl túlszűfoltján lévő Szomáliában.²⁹ Voltak köztük szomáliaiak is, akik még a hazájukban 1991-ben kitörő polgárháború miatt menekültek Jemenbe. Habár a korai időszakban a Szomáliába érkező jemeniek számos nehézséggel küzdöttek (túlszűfolt menekülttáborok, hiányzó nyelvismeret, elégtelen szociális támogatás), a későbbiekben túlnyomó részük sikeresen integrálódott a szomáli társadalomba. A legtöbben a nagyvárosokban (Mogadishu, Berbera, Hargesa) telepedtek le, ahol azóta sok kisvállalkozás van jemeni tulajdonban.³⁰

Az Afrika szarváról Európába irányuló migráció

Mindamellet, hogy a legtöbb etióp és szomáli migráns elsődleges célpontja az Arab-félsziget, évente több ezren indulnak el Európa irányába is. A keleti migrációs útvonal forgalmának dinamikus növekedésével egyidőben az Etiópiából Európába tartó, Szudánon és Líbián átívelő északi útvonalon közlekedők száma is majdnem megháromszorozódott.

²⁷ EUROPEAN CENTRE FOR DEMOCRACY AND HUMAN RIGHTS, 2025.

²⁸ HUMAN RIGHTS WATCH, 2019.

²⁹ AHMADO, NUR, ADEN, 2019.

³⁰ DHAYSANE, 2022.

Míg 2021-ben 6 200-an haladtak át ezen az útvonalon, 2022-ben ez a szám már 17 700 fő volt. A 2023-ban kiújuló szudáni polgárháború miatt az északi irányú migráció más csapásvonalat vett. Vannak, akik először diákvízummal Oroszországba mennek, majd Belorusszia felől próbálnak bejutni az Európai Unióba. Ennek egyik alternatívája az embercsempészek által ajánlott schengeni vízum, amihez egy Görögországba, vagy Romániába szóló repülőjegy is tartozik. Mivel ez az opció rendkívül költséges (kétmillió etiópaii birr, azaz kb. négymillió forint), csak kevesen tudnak élni vele.³¹ Az Európai Unióba való bejutást az is nehezíti, hogy az Unió szigorította az etiópaiiak számára a vízumszerzés feltételeit.³²

A szomáliaiak általában három Európába tartó migrációs útvonalon közelítik meg a kontinenst. A legközvetlenebb ezek közül a Mogadishuból Egyiptomba való átrepülés, ahonnan a migránsok szárazföldön átmennek Líbiába, ahol hajóra szállva próbálnak meg bejutni az Európai Unió területére. Mások a Szaharán keresztül jutnak ki a Földközi-tengerhez. Vannak olyan migránsok is, akik átrepülnek Nyugat-Afrikába, majd onnan hajóval és csónakokkal jutnak el a Spanyolországhoz tartozó Kanári-szigetekre. A legtöbb szomáliai migráns úticélja Spanyolország, Franciaország, Németország vagy Nagy-Britannia. A legtöbben az országban dúló belső konfliktusok és a gazdasági nehézségek miatt hagyják el Szomáliát. 2025 januárja és augusztusa között 5 435 szomáliai migráns érkezett az Európai Unió területére.³³

Összegzés

A keleti migrációs útvonal változatlanul az egyik legforgalmasabb és legveszélyesebb migrációs folyosó. Évente több százan, vagy akár több ezren is életüket veszítik az út során, amelyet Afrikából elindulva tesznek meg a jobb élet reményében. A migrációt kiváltó okok – polgárháborúk, gyenge államiság, élelmezés-bizonytalanság, munkanélküliség – terén nem igazán láthatunk előrelépést. Sőt, a kelet-afrikai térség leginkább romló biztonsági tendenciákat demonstrál. A környezeti kihívások (elsivatagosodás, szárazság), a politikai feszültségek (erősödő tekintélyelvűség, belháborúk), és az afrikai népesség túlnyomó részét alkotó fiatalabb generációkat legjobban érintő nagyarányú munkanélküliség a jövőben egyre több embert fog arra sarkallni, hogy elhagyja otthonát. Habár az afrikai migráció túlnyomó többsége a kontinensen belül zajlik le, jelentős azok száma is, akik Európa és az Arab-félsziget felé veszik az irányt. Annak ellenére, hogy az Öböl-menti monarchiákba érkező migránsok gyakorlatilag a rabszolgaságot idéző körülmények között dolgoznak, a régió felé irányuló afrikai migráció mértéke csak növekszik.

³¹ PANARA, 2025.

³² INFOMIGRANTS, 2024.

³³ INTERNATIONAL ORGANIZATION FOR MIGRATION, 2025b.

Az Öböl-menti monarchiák (különösen Szaúd-Arábia) bevándorláspolitikája is serkenti a migrációt, ugyanis a rendszeres kitoloncolási hullámok ellenére a nagy munkaerőigény fennmarad, a kitoloncoltak helyére pedig új legális és illegális migránsok érkeznek.

Irodalomjegyzék

- AHMADO, Nisan – NUR, Sahra Eidle – ADEN, Hussein (2019): Yemen Unrest Makes Somalia Unlikely Safe Haven for Refugees. 2019.12.14. Forrás: <https://www.voanews.com/a/extremism-watch-yemen-unrest-makes-somalia-unlikely-safe-haven-refugees/6181089.html> (Megtekintve: 2026.02.16.)
- AMNESTY INTERNATIONAL (2023): 'Don't Worry, It's a Branch of Amazon' Exploitation of Migrant Workers Contracted to Amazon in Saudi Arabia. Forrás: <https://cdn.amnesty.at/media/11250/amnesty-report-saudi-arabien-dont-worry-its-a-branch-of-amazon-exploitation-of-migrant-workers-oktober-2023.pdf> (Megtekintve: 2026.02.16.)
- ANYADIKE, Obi (2025): Searching for a better life, young Ethiopians risk all to reach Saudi Arabia. 2025.05.26. Forrás: <https://www.thenewhumanitarian.org/news-feature/2025/05/26/searching-better-life-young-ethiopians-risk-all-reach-saudi-arabia-south-south-migration> (Megtekintve: 2026.02.13.)
- BRYDEN, Matt (2025): Somalia at Risk of Becoming a Jihadist State. 2025.11.17. Forrás: <https://africacenter.org/publication/asb45en-somalia-risk-jihadist-state/> (Megtekintve: 2026.02.12.)
- DHAYSANE, Mohammed (2022): Yemeni refugees integrate smoothly into Somali society. 2022.01.21. Forrás: <https://www.aa.com.tr/en/middle-east/yemeni-refugees-integrate-smoothly-into-somali-society/2481940#> (Megtekintve: 2026.02.19.)
- EUROPEAN CENTRE FOR DEMOCRACY AND HUMAN RIGHTS (2025): Deportation Surge in Saudi Arabia Reveals Severe Abuses in Migrant Detention Centers. Forrás: <https://www.ecdhr.org/deportation-surge-in-saudi-arabia-reveals-severe-abuses-in-migrant-detention-centers/> (Megtekintve: 2026.02.17.)
- FARGUES, Philippe (2015): Addressing Irregular Migration in the Gulf States. Forrás: <https://www.belfercenter.org/publication/addressing-irregular-migration-gulf-states> (Megtekintve: 2026.02.18.)
- HARTER, Fred (2024): Lonely graves, scattered bones: the stark reality of one of the most overlooked and fastest-growing migration routes. 2024.12.10. Forrás: <https://www.theguardian.com/global-development/2024/dec/10/migration-eastern-corridor-ethiopia-saudi-arabia-yemen-murder-kidnap-migrants-fastest-growing-route> (Megtekintve: 2026.02.12.)
- HUMAN RIGHTS WATCH (2014): Yemen's Torture Camps. 2014.05.25. Forrás: <https://www.hrw.org/report/2014/05/25/yemens-torture-camps/abuse-migrants-human-traffickers-climate-impunity> (Megtekintve: 2026.02.13.)
- HUMAN RIGHTS WATCH (2019): Ethiopians Abused on Gulf Migration Route. 2019.08.15. Forrás: <https://www.hrw.org/news/2019/08/15/ethiopians-abused-gulf-migration-route> (Megtekintve: 2026.02.14.)
- HUMAN RIGHTS WATCH (2020): Yemen: Houthis Kill, Expel Ethiopian Migrants. 2020.08.13. Forrás: <https://www.hrw.org/news/2020/08/13/yemen-houthis-kill-expel-ethiopian-migrants> (Megtekintve: 2026.02.14.)
- HUMAN RIGHTS WATCH (2023): "They Fired on Us Like Rain" Saudi Arabian Mass Killings of Ethiopian Migrants at the Yemen-Saudi Border. 2023.08.21. Forrás: <https://www.hrw.org/report/2023/08/21/they-fired-us-rain/saudi-arabian-mass-killings-ethiopian-migrants-yemen-saudi> (Megtekintve: 2026.02.14.)

- HUMAN RIGHTS WATCH (2025): *Saudi Arabia: Migrant Workers in Mecca Arrested for Demanding Unpaid Wages*. 2025.11.06. Forrás: <https://www.hrw.org/news/2025/11/06/saudi-arabia-migrant-workers-in-mecca-arrested-for-demanding-unpaid-wages> (Megtekintve: 2026.02.17.)
- INFOMIGRANTS (2024): *EU tightens visa requirements for Ethiopians in readmission quid pro quo*. 2024.04.30. Forrás: <https://www.infomigrants.net/fr/post/56773/eu-tightens-visa-requirements-for-ethiopians-in-readmission-quid-pro-quo> (Megtekintve: 2026.02.19.)
- INTERNATIONAL ORGANIZATION FOR MIGRATION (2025a): *Migration along the Eastern route*. 2025.09.01. Forrás: https://dtm.iom.int/sites/g/files/tmzbd11461/files/reports/RDH_EHSA_Eastern_Route_Report_2025_Q2.pdf?iframe=true (Megtekintve: 2026.02.13.)
- INTERNATIONAL ORGANIZATION FOR MIGRATION (2025b): *Somali Nationals Arriving by Sea in Spain and Italy*. Forrás: file:///C:/Users/horvath.mate2/Downloads/DTM%20Europe_FMS%20Somalia%20Snapshot%20Jan_Sep_2025.pdf (Megtekintve: 2026.02.18.)
- INTERNATIONAL TRADE UNION CONFEDERATION (2012): *Saudi Arabia bans trade unions and violates all international labour standards*. 2012.01.25. Forrás: <https://www.ituc-csi.org/saudi-arabia-bans-trade-unions-and> (Megtekintve: 2026.02.17.)
- JOHNSON, Daniel (2026): *Ethiopia: Türk fears new crisis in Tigray amid renewed fighting*. 2026.02.10. Forrás: <https://news.un.org/en/story/2026/02/1166930> (Megtekintve: 2026.02.12.)
- PANARA, Marlène (2025): *'The only solution is to leave': Ethiopians driven into exile by poverty and insecurity*. 2025.12.02. Forrás: <https://www.infomigrants.net/en/post/68406/the-only-solution-is-to-leave-ethiopians-driven-into-exile-by-poverty-and-insecurity> (Megtekintve: 2026.02.19.)
- QAODU, Haitham (2024): *Soaring number of migrants trapped in Yemen face abuse and starvation, say NGOs*. 2024.05.08. Forrás: <https://www.theguardian.com/global-development/article/2024/may/08/soaring-number-of-migrants-trapped-in-yemen-face-abuse-and-starvation-say-ngos> (Megtekintve: 2026.02.13.)
- SINGH, Arushi (2023): *An African migrant crisis is developing in Yemen*. 2023.10.18. Forrás: <https://blogs.lse.ac.uk/africaatlse/2023/10/18/an-african-migrant-crisis-is-developing-in-yemen/> (Megtekintve: 2026.02.13.)
- SOMART, Daniel (2023): *From Hope to Horror: Ethiopian Migration to Saudi Arabia*. 2023.12.10. Forrás: <https://jasoninstitute.com/from-hope-to-horror-ethiopian-migration-to-saudi-arabia/> (Megtekintve: 2026.02.11.)
- MISHRA, Vibhu (2025): *Somalia declares drought emergency as millions face hunger after failed rains*. 2025.11.26. Forrás: <https://news.un.org/en/story/2025/11/1166456> (Megtekintve: 2026.02.12.)
- UNITED NATIONS POPULATION FUND (2023): *Unemployment and Development in Ethiopia*. 2024.09.03. Forrás: <https://ethiopia.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/2024-09/3.%20Print%20Ready%20-%20Policy%20Brief%20-%20Unemployment%20and%20Development%20in%20Ethiopia.pdf> (Megtekintve: 2026.02.11.)
- WALK FREE (2025): *Migrant workers in Saudi Arabia face systemic abuse and exploitation*. 2025.01.07. Forrás: <https://www.walkfree.org/news/2025/migrant-workers-in-saudi-arabia-face-systemic-abuse-and-exploitation/> (Megtekintve: 2026.02.17.)
- WELDEMICHEL, Teklehaymanot G. (2025): *Tigray war: Modern geographies of mass violence and the invisibilization of populations*. 2025.04.24. Forrás:

https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0962629825000307?ref=pdf_download&fr=RR-2&rr=9cf434f438775b12 (Megtekintve: 2026.02.10.)

WIESER, Christina - MEKONNEN, Berhe - CARDONA-SOSA, Lina - ABUBAKAR, Aisha (2022): *Voluntary Migration in Ethiopia*. Forrás:

<https://documents1.worldbank.org/curated/en/099610008262227344/pdf/P17735401b0ce70880839207ec672317255.pdf> (Megtekintve: 2026.02.17.)

WORLDOMETER (2026): *Ethiopia Population (LIVE)*. 2026.02.06. Forrás: <https://www.worldometers.info/world-population/ethiopia-population/> (Megtekintve: 2026.02.06.)

YANG Tian (2025): *Dozens of migrants die in boat capsizé off Yemen*. 2025.08.04. Forrás: <https://www.bbc.com/news/articles/cn84rrmlxvx0> (Megtekintve: 2026.02.13.)

ZEKARIAS, Abel (2023): *The Nature and Patterns of International Migration of Ethiopia*. 2023.09.09. Forrás: <https://pub.uni-bielefeld.de/download/2989987/2989988> (Megtekintve: 2026.02.15.)

HORIZONT ELEMZÉSEK

A Migrációkutató Intézet elektronikus kiadványsorozata

Kiadó: **Migrációkutató Intézet**

Szerkesztés és tördelés: Jónás Bianka

Lektorálta: Dr. habil. Marsai Viktor

A kiadó elérhetősége: H-1518 Budapest, Pf. 155

Tel.: +36 1 372 0191

E-mail: info@migraciokutato.hu

Az elemzés és annak következtetései kizárólag a szerző magánvéleményét tükrözik, és nem tekinthetők a Migrációkutató Intézet álláspontjának.

© Horváth Máté, 2026

© Migrációkutató Intézet, 2026

ISSN 2677-1780